

UNIVERSITATEA BABEȘ - BOLYAI CLUJ NAPOCA
FACULTATEA DE MATEMATICĂ ȘI INFORMATICĂ

TEZĂ DE DOCTORAT

CONTRIBUȚII ASUPRA PROCESELOR DE
APROXIMARE DE TIP KING

Coordonator științific:
Prof. univ. dr. Agratini Octavian

Doctorand:
Indrea D. Adrian

Cluj Napoca
2015

Cuprins

Introducere	iii
1 Preliminarii	1
1.1 Operatori liniari și pozitivi	1
1.2 Module de netezime	1
1.3 Evaluarea cantitativă a erorii	1
1.4 Exemple de operatori liniari și pozitivi	2
1.5 Operatori de tip King	2
2 Operatori de tip Bernstein modificați în sens King	3
2.1 Operatorii Bernstein	3
2.2 Un nou tip de operatori Bernstein-King	3
2.3 Operatorii Stancu	7
2.4 Studiul unui proces general de aproximare de tip Stancu	7
2.5 O clasă specială de operatori de tip Stancu-King	10
2.6 Două clase noi de operatori de tip Schurer-Stancu	12
3 Operatori Baskakov de tip King	17

3.1	Operatorii Baskakov	17
3.2	Studiul unui proces general de aproximare de tip Baskakov . .	17
3.3	Clase de operatori de tip Baskakov	21
4	Operatori Durrmeyer de tip King	26
4.1	Operatorii Durrmeyer	26
4.2	Clase de operatori de tip Durrmeyer-King	26
	Bibliografie selectivă	33

Introducere

1. Despre Teoria Aproximării și procesele de aproximare de tip King

În general Teoria Aproximării răspunde la următoarea problemă: cum se poate aproxima o funcție cu o altă funcție mai simplă a cărei lege este ușor de determinat. De asemenea, se preocupă de caracterizarea cantitativă a erorii dată de aproximarea făcută.

Pentru a fi mai explicit și riguros, autorul prezintă noțiunea de schemă de aproximare. Fie (X, d) un spațiu metric. O metodă de aproximare necesită o mulțime de funcții de aproximare, de exemplu $\mathcal{F}$, care este o submulțime a lui X . Metoda e doar o aplicație de la X la $\mathcal{F}$. Cu alte cuvinte, fiind dată orice funcție $f \in X$, metoda extrage elementul e_f din $\mathcal{F}$, care este o aproximare a lui f . Pentru a afla cât de bună este metoda aleasă, e_f ar trebui comparată cu cea mai bună aproximare a lui $f \in X$ din $\mathcal{F}$ care este un element $e^* \in \mathcal{F}$ astfel încât

$$d(f, e^*) = \inf\{d(f, e) : e \in \mathcal{F}\} := \text{dist}(f, \mathcal{F}).$$

Condițiile de existență, unicitate și de caracterizare a celei mai bune

aproximări în cazul în care $\mathcal{F}$ este un spațiu Hilbert poate fi găsit, e.g., în cartea lui Coman, Chiorean și Cătinaș [10, *Secțiunea 1.4*].

Astfel, o problemă importantă este de a determina ce tip de funcții de aproximare se poate folosi. Una dintre direcțiile din Teoria Aproximării este dată de procesele de aproximare liniare și pozitive. Este o tendință nouă, care a apărut în anii '50 în urma cercetării lui T. Popoviciu, H. Bohman și P.P. Korovkin. Teorema lor faimoasă de caracterizare a șirurilor de operatori liniari și pozitivi care aproximează operatorul identitate, se bazează pe un criteriu simplu și ușor de verificat.

Următoarele trei aspecte sunt vitale în această direcție: construcția acestor procese, studiul ordinului de aproximare, abilitatea lor de a păstra proprietățile calitative ale funcțiilor approximate ca de exemplu monotonia, convexitatea. În ceea ce privește construcția proceselor de aproximare, un principiu important a fost dat de F. Altomare și M. Campiti [3, p. 229] privind procesele pozitive de aproximare. Principiul spune că dacă E și F sunt două spații de funcții definite pe același spațiu Hausdorff compact astfel încât $E \subset F$, atunci un proces pozitiv de aproximare pe E cu valori în F este un șir $(L_i)_{i \in I}$ de operatori liniari și pozitivi definiți pe E cu valori în F astfel încât pentru orice f din E , $(L_i)_{i \in I}$ converge la f , convergența fiind înțeleasă raportată la o anumită topologie pe F .

Mulți operatori liniari și pozitivi păstrează doar o funcție din mulțimea $\{e_0, e_1, e_2\}$. J.P. King [18] a prezentat un șir non-trivial de operatori liniari și pozitivi care păstrează e_0 și e_2 . Toate informațiile de bază sunt concentrate în Capitolul 1 al acestei teze.

Pentru diversele abordări ale evaluării cantitative a erorii se poate men-

ționa rezultatul lui R. Mamedov [19], sau G. Shisha și B. Mond [22].

Această direcție de cercetare s-a dovedit a fi foarte productivă, în consecință mulți matematicieni au dezvoltat aceste subiecte: construcția proceselor liniare pozitive și evaluarea cantitativă a erorii acestora. Teza se îndreaptă în această direcție de investigație.

2. Arhitectura tezei

Scopul lucrării este de a construi diferite clase de operatori liniari și pozitivi de tip discret sau continuu în sens King și de a studia procesele de aproximare obținute. Pentru proprietățile de aproximare, autorul a studiat eroarea de aproximare și convergența lor.

Teza este structurată în patru capitole.

Capitolul 1 cuprinde o colecție de noțiuni semnificative legate de operatorii liniari și pozitivi. Aici sunt date definiții, exemple, proprietăți pe care le au operatorii liniari și pozitivi, teoremele clasice ale lui Korovkin, noțiunea de module de netezime și proprietăți ale acestora, rezultate legate de viteza de convergență a unui șir de operatori liniari. Toate entitățile matematice implicate sunt descrise complet. De asemenea, sunt prezentate exemple de operatori liniari și pozitivi diferiți de operatorii clasici. Într-o secțiune distinctă, sunt detaliați operatorii pozitivi introduși de J.P. King în 2003 și sunt prezentate proprietățile lor de aproximare.

Capitolul 2 tratează clase de operatori Bernstein modificați în sens King. Sunt prezentați operatorul Bernstein original și o clasă de operatori de tip King care păstrează funcțiile test e_1 și e_2 . După o prezentare a operatorului

de bază Stancu și a două clase de operatori de tip Stancu, sunt studiate două clase particulare de operatori de tip Schurer-Stancu.

Capitolul 3 începe cu prezentarea operatorului Baskakov original și continuă cu prezentarea unei clase generale de operatori de tip Baskakov modificați. De asemenea, sunt prezentate trei clase particulare de operatori de tip Baskakov modificați în sens King.

În Capitolul 4 se studiază operatori de tip continuu, este prezentat operatorul Durrmeyer, și se continuă cu construcția claselor particulare de operatori de tip Durrmeyer modificați în sens King.

În construcția acestei lucrări, autorul a încercat să includă prima dată rezultate personale. Deși tentația a fost mare, autorul nu a vrut să prezinte numeroase rezultate existente în acest domeniu, altfel lucrarea s-ar fi transformat într-o amplă sinteză, care nu ar fi fost scopul final al acestei lucrări de doctorat. Astfel, s-au inclus doar rezultatele prezentate în lucrările publicate.

Rezultatele descrise provin din lucrări proprii sau lucrări cu alți coautori: Ovidiu T. Pop, Petru I. Braica, Anamaria Indrea, Laurian I. Pișcoran. Astfel, au fost publicate opt articole în următoarele reviste

- *Applied Mathematics and Information Sciences*, 2013 ISI Impact Factor: 1.232,

- *Miskolc Mathematical Notes*, 2013 ISI Impact Factor: 0.357,

- *Creative Mathematics and Informatics*,

- *Annals of the University of Craiova*,

- *Acta Universitatis Apulensis* (three articles),

- *Acta Mathematica Universitatis Comenianae*.

Menționăm faptul că autorul a participat la următoarele conferințe:

1) International Conference on Applied Mathematics, (ICAM 9), a noua ediție, Baia Mare, 25 - 28 Septembrie 2013. Titlul prezentării "On an operator of Stancu-type with fixed points e_1 and e_2 ".

2) International Conference on Numerical Analysis and Approximation Theory (NAAT 2014), a treia ediție, Cluj Napoca, 17 - 20 Septembrie 2014. Titlul prezentării "About a class of linear and positive Stancu-type operators".

3. Rezultate originale

Rezultatele autorului se regăsesc pe parcursul Capitolului 2, Capitolului 3 și Capitolului 4 după cum urmează:

- Secțiunea 2.2: Lema 2.2.1, Lema 2.2.2, Teorema 2.2.1, Lema 2.2.3, Teorema 2.2.2, Teorema 2.2.3

- Secțiunea 2.4: Lema 2.4.1, Lema 2.4.2, Lema 2.4.3, Lema 2.4.4, Teorema 2.4.1

- Secțiunea 2.5: Teorema 2.5.1, Teorema 2.5.2

- Secțiunea 2.6: Teorema 2.6.1, Teorema 2.6.2, Teorema 2.6.3, Lema 2.6.1, Lema 2.6.2, Teorema 2.6.4, Teorema 2.6.5, Teorema 2.6.6

- Secțiunea 3.2: Teorema 3.2.1, Teorema 3.2.2

- Secțiunea 3.3: Teorema 3.3.1, Teorema 3.3.2, Lema 3.3.1, Lema 3.3.2, Teorema 3.3.3, Teorema 3.3.4, Teorema 3.3.5, Teorema 3.3.6

- Secțiunea 4.2: Lema 4.2.1, Teorema 4.2.1, Teorema 4.2.2, Lema 4.2.2, Teorema 4.2.3, Teorema 4.2.4, Teorema 4.2.5

Pe scurt, ca o abordare sintetică, noile rezultate obținute în această teză de doctorat se concentrează asupra următoarelor aspecte:

a) sunt construiți operatori liniari și pozitivi, care depind de anumiți parametri, atât de tip discret cât și continuu, generalizând astfel unii operatori clasici;

b) sunt investigate proprietățile noilor operatori, insistându-se pe eroarea de aproximare și pe comportamentul asimptotic; de asemenea, acești operatori au capacitatea de a reproduce funcțiile test Korovkin, de obicei cuplurile (e_0, e_1) , (e_0, e_2) , (e_1, e_2) , fiind vorba în special despre operatorii de tip King.

Cuvinte cheie: operator liniar și pozitiv, proces de aproximare, modul de continuitate, viteză de convergență, formulă de tip Voronovskaja, operator Bernstein, operator Baskakov

Capitolul 1

Preliminarii

1.1 Operatori liniari și pozitivi

Sunt prezentate noțiuni introductive despre operatori, proprietățile acestora, noțiunea de proces de aproximare, teoremele Korovkin și mulțimile Korovkin.

1.2 Module de netezime

Sunt definite modulele de netezime și sunt prezentate proprietățile acestora.

1.3 Evaluarea cantitativă a erorii

În această secțiune se prezintă câteva estimări cantitative clasice punctuale sau pentru aproximarea uniformă de către operatorii liniari și pozitivi.

1.4 Exemple de operatori liniari și pozitivi

Se dau câteva exemple de operatori liniari și pozitivi diferiți față de operatorii clasici.

1.5 Operatori de tip King

Se definește operatorul introdus de J. P. King în 2003, se prezintă câteva proprietăți ale acestuia specificându-se noțiuni referitoare la iteratele acestuia și rezultate privind convergența iteratelor.

Capitolul 2

Operatori de tip Bernstein modificați în sens King

2.1 Operatorii Bernstein

Se prezintă operatorul Bernstein, se dau proprietățile acestuia și se reamintesc formulele de tip Voronovskaja pentru acest operator.

2.2 Un nou tip de operatori Bernstein-King

Această secțiune cuprinde rezultate publicate în *Applied Mathematics and Information Sciences*, No. 6 (1) (2012), 191-197.

În [18], J.P. King definește operatorii liniari pozitivi care generalizează operatorii clasici Bernstein. Aici noi definim o nouă clasă de operatori Bernstein-King. Pentru noii operatori se discută unele proprietăți și se demonstrează o teoremă de aproximare și o formulă de tip Voronovskaja.

Se consideră un număr fixat $m_0 \in \mathbb{N}$, $m_0 > 2$. Pentru funcția $f : [0; 1] \rightarrow \mathbb{R}$, se definește șirul de operatori $(B_m^* f)_{m \geq m_0}$ prin

$$(2.2.1) \quad \begin{aligned} (B_m^* f)(x) &= \frac{(m-1)x}{mx-1} \left(1 - \frac{1}{m}\right)^{-m} \sum_{k=0}^m \binom{m}{k} \\ &\times (1-x)^{m-k} \left(x - \frac{1}{m}\right)^k f\left(\frac{k}{m}\right), \end{aligned}$$

pentru orice $m \geq m_0$ și orice $x \in [(m_0 - 1)^{-1}, 1]$.

Dacă $m \in \mathbb{N}$, $m \geq m_0$, atunci operatorul B_m^* este liniar și pozitiv.

Lema 2.2.1. (Braica, P.I., Pop, O. T., **Indrea, D. Adrian**, [9]) *Fie $(B_m^*)_{m \in \mathbb{N}}$ definit prin (2.2.1). Identitățile*

$$(2.2.2) \quad (B_m^* e_0)(x) = \frac{(m-1)x}{mx-1},$$

$$(2.2.3) \quad (B_m^* e_1)(x) = x,$$

$$(2.2.4) \quad (B_m^* e_2)(x) = x^2,$$

$$(2.2.5) \quad (T_{m,0} B_m^*)(x) = \frac{(m-1)x}{mx-1},$$

$$(2.2.6) \quad (T_{m,1} B_m^*)(x) = \frac{mx(x-1)}{mx-1}$$

și

$$(2.2.7) \quad (T_{m,2} B_m^*)(x) = \frac{m^2 x^2 (1-x)}{mx-1}$$

sunt adevărate pentru orice $m \in \mathbb{N}$, $m \geq m_0$ și orice $x \in [(m_0 - 1)^{-1}, 1]$.

Lema 2.2.2. (Braica, P.I., Pop, O. T., **Indrea, D. Adrian**, [9]) Fie $(B_m^*)_{m \in \mathbb{N}}$ definit prin (2.2.1). Avem

$$(2.2.8) \quad B_0(x) = \lim_{m \rightarrow \infty} (T_{m,0}B_m^*)(x) = 1,$$

$$(2.2.9) \quad B_2(x) = \lim_{m \rightarrow \infty} \frac{(T_{m,2}B_m^*)(x)}{m} = x(1-x)$$

și

$$(2.2.10) \quad (T_{m,0}B_m^*)(x) \leq m_0 - 1 = k_0,$$

$$(2.2.11) \quad \frac{(T_{m,2}B_m^*)(x)}{m} \leq \frac{m_0}{4} = k_2,$$

pentru orice $x \in [(m_0 - 1)^{-1}, 1]$.

Teorema 2.2.1. (Braica, P.I., Pop, O. T., **Indrea, D. Adrian**, [9]) Fie $(B_m^*)_{m \in \mathbb{N}}$ definit prin (2.2.1) și $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție continuă pe $[0, 1]$.

Atunci

$$(2.2.12) \quad |(B_m^*f)(x) - f(x)| \leq |f(x)| \frac{1-x}{mx-1} + \frac{x}{mx-1} \left(m-1 + \frac{1}{\delta} \sqrt{(m-1)x(1-x)} \right) \omega(f; \delta)$$

și

$$(2.2.13) \quad |(B_m^*f)(x) - f(x)| \leq \frac{(m_0-2)M}{m-m_0+1} + \frac{2(m-1)}{m-m_0+1} \omega \left(f; \frac{1}{2\sqrt{m-1}} \right),$$

pentru orice $\delta > 0, m \in \mathbb{N}, m \geq m_0$ și $x \in [(m_0 - 1)^{-1}, 1]$, unde

$$M = \sup \left\{ |f(x)| : x \in [(m_0 - 1)^{-1}, 1] \right\}.$$

Lema 2.2.3. (Braica, P.I., Pop, O. T., **Indrea, D. Adrian**, [9]) Fie $(B_m^*)_{m \in \mathbb{N}}$ definit prin (2.2.1) și $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție continuă pe $[0, 1]$.

Atunci există $m(0)$ astfel încât

$$(2.2.14) \quad \left| (B_m^* f)(x) - \frac{(m-1)x}{mx-1} f(x) \right| \leq \frac{5m_0-1}{4} \omega \left(f; \frac{1}{\sqrt{m}} \right)$$

și

$$(2.2.15) \quad |(B_m^* f)(x) - f(x)| \leq |f(x)| \frac{1-x}{mx-1} + \frac{5m_0-1}{4} \omega \left(f; \frac{1}{\sqrt{m}} \right)$$

pentru orice $x \in [(m_0-1)^{-1}, 1]$, $m \in \mathbb{N}$, $m \geq m(0)$.

Teorema 2.2.2. (Braica, P.I., Pop, O. T., **Indrea, D. Adrian**, [9]) Fie $(B_m^*)_{m \in \mathbb{N}}$ definit prin (2.2.1) și $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție continuă pe $[0, 1]$.

Atunci avem

$$(2.2.16) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} (B_m^* f)(x) = f(x)$$

uniform pe $[(m_0-1)^{-1}, 1]$ și există $m(0)$ astfel încât

$$(2.2.17) \quad |(B_m^* f)(x) - f(x)| \leq \frac{(m_0-2)M}{m-m_0+1} + \frac{5m_0-1}{4} \omega \left(f; \frac{1}{\sqrt{m}} \right)$$

pentru orice $x \in [(m_0-1)^{-1}, 1]$ și orice $m \in \mathbb{N}$, $m \geq m(0)$.

Teorema 2.2.3. (Braica, P.I., Pop, O. T., **Indrea, D. Adrian**, [9]) Fie $(B_m^*)_{m \in \mathbb{N}}$ definit prin (2.2.1) și $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție continuă pe $[0, 1]$.

Dacă $x \in [(m_0-1)^{-1}, 1]$, f este de două ori derivabilă pe $[(m_0-1)^{-1}, 1]$ și $f^{(2)}$ este continuă pe $[(m_0-1)^{-1}, 1]$, atunci

$$(2.2.18) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m \left((B_m^* f)(x) - \frac{(m-1)x}{mx-1} f(x) \right) = (x-1)f^{(1)}(x) + \frac{x(1-x)}{2} f^{(2)}(x)$$

și

(2.2.19)

$$\lim_{m \rightarrow \infty} m((B_m^* f)(x) - f(x)) = \frac{1-x}{x} f(x) + (x-1)f^{(1)}(x) + \frac{x(1-x)}{2} f^{(2)}(x).$$

2.3 Operatorii Stancu

Se prezintă operatorul introdus de D. D. Stancu [23] în 1969, se formulează proprietățile acestuia, se dă o teoremă de tip Korovkin și o formulă de tip Voronovskaja. Toate aceste rezultate sunt deja cunoscute.

2.4 Studiul unui proces general de aproximare de tip Stancu

Rezultatul principal al acestei secțiuni se află în lucrarea [14], apărută în *Acta Mathematica Universitatis Comenianae* 84 (2015), 1, 123-131.

Se introduce o clasă de operatori de tip Stancu, cu proprietatea că păstrează funcțiile test e_1 și e_2 . În această abordare, se dă o teoremă de aproximare a erorii și se obține o formulă de tip Voronovskaja.

Fiind dat $m_0 \in \mathbb{N}$, $\mathbb{N}_1 = \{m \in \mathbb{N}_0 \mid m \geq m_0\}$ și $0 \leq \alpha \leq \beta$ parametrii reali fixați, se consideră funcțiile $a_m : J \rightarrow \mathbb{R}$, $b_m : J \rightarrow \mathbb{R}$ astfel încât $a_m(x) \geq 0$, $b_m(x) \geq 0$ pentru orice $x \in J$, $m \in \mathbb{N}_1$ și $I = [0, 1]$. J va fi definit pe parcurs.

Se definesc operatorii de forma

$$(2.4.1) \quad (H_m^{(\alpha, \beta)} f)(x) = \sum_{k=0}^m \binom{m}{k} a_m^k(x) b_m^{m-k}(x) \cdot f\left(\frac{k + \alpha}{m + \beta}\right),$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_1$, $x \in J$ și $f \in E([0, 1])$, unde $E([0, 1])$ este un spațiu liniar de funcții cu valori reale definite pe $[0, 1]$.

În ceea ce urmează se impun următoarele condiții

$$(2.4.2) \quad (H_m^{(\alpha, \beta)} e_0)(x) = 1 + u_m(x), \quad m \in \mathbb{N}_1, \quad x \in J$$

și

$$(2.4.3) \quad (H_m^{(\alpha, \beta)} e_1)(x) = x + v_m(x), \quad m \in \mathbb{N}_1, \quad x \in J,$$

Apoi se obține

$$(2.4.4) \quad a_m(x) = (1 + u_m(x))^{\frac{1}{m}} \left(\frac{m + \beta}{m} \cdot \frac{x + v_m(x)}{1 + u_m(x)} - \frac{\alpha}{m} \right)$$

și

$$(2.4.5) \quad b_m(x) = (1 + u_m(x))^{\frac{1}{m}} \left(1 - \frac{m + \beta}{m} \cdot \frac{x + v_m(x)}{1 + u_m(x)} + \frac{\alpha}{m} \right),$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_1$ și $x \in J$.

Avem $I = [0, 1]$, $E([0, 1]) = C([0, 1])$.

Dacă $H_m^{(\alpha, \beta)} e_1 = e_1$, pentru orice $m \in \mathbb{N}_1$, atunci $v_m(x) = 0$. Avem

$$(2.4.6) \quad a_m(x) = (1 + u_m(x))^{\frac{1}{m}} \left(\frac{m + \beta}{m} \cdot \frac{x}{1 + u_m(x)} - \frac{\alpha}{m} \right)$$

și

$$(2.4.7) \quad b_m(x) = (1 + u_m(x))^{\frac{1}{m}} \left(1 - \frac{m + \beta}{m} \cdot \frac{x}{1 + u_m(x)} + \frac{\alpha}{m} \right),$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_1$ și $x \in J$.

Lema 2.4.1. (Indrea, D. Adrian, [14]) *Fie $m \in \mathbb{N}_1$. Următoarele relații sunt echivalente*

- (i) $a_m(x) \geq 0$ și $b_m(x) \geq 0$,
- (ii) $x \in J$ și $J = \left[\frac{\alpha}{m_0 + \beta}, \frac{m_0 + \alpha}{m_0 + \beta} \right]$.

Din $H_m^{(\alpha, \beta)} e_2 = e_2$ și $v_m(x) = 0$, $m \in \mathbb{N}_1$, se obține

$$(2.4.8) \quad (\alpha^2 + \alpha m)u_m^2(x) + \left(m(m + \beta)^2 x^2 - (m + \beta)(m + 2\alpha)x + 2(\alpha^2 + \alpha m) \right) u_m(x) \\ + (m + \beta)^2 x^2 - (m + \beta)(m + 2\alpha)x + (\alpha^2 + \alpha m) = 0.$$

Relația (2.4.8) este o ecuație de gradul al doilea în $u_m(x)$, soluția pozitivă a acesteia fiind

$$(2.4.9) \quad u_m(x) = \frac{(m + \beta)(m + 2\alpha)x - m(m + \beta)^2 x^2 - 2(\alpha^2 + \alpha m) + \sqrt{\Delta}}{2(\alpha^2 + \alpha m)}$$

Lema 2.4.2. (Indrea, D. Adrian, [14]) *Dacă $x \in \left[\frac{\alpha}{m_0 + \beta}, \frac{m_0 + \alpha}{m_0 + \beta} \right]$ și $m \in \mathbb{N}_1$, atunci operatorii $H_m^{(\alpha, \beta)}$ sunt liniari și pozitivi pe $C([0, 1])$.*

Lema 2.4.3. (Indrea, D. Adrian, [14]) *Dacă $x \in \left[\frac{\alpha}{m_0 + \beta}, \frac{m_0 + \alpha}{m_0 + \beta} \right]$, atunci*

$$(2.4.10) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} u_m(x) = 0$$

și

$$(2.4.11) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m u_m(x) = \frac{1 - x}{x}.$$

Lema 2.4.4. (Indrea, D. Adrian, [14]) *Pentru $m \in \mathbb{N}_1$ și $x \in \left[\frac{\alpha}{m_0 + \beta}, \frac{m_0 + \alpha}{m_0 + \beta} \right]$, următoarele identități*

$$(2.4.12) \quad (T_{m,0} H_m^{(\alpha, \beta)})(x) = 1 + u_m(x),$$

$$(2.4.13) \quad (T_{m,1} H_m^{(\alpha, \beta)})(x) = m x u_m(x)$$

și

$$(2.4.14) \quad (T_{m,2} H_m^{(\alpha, \beta)})(x) = m^2 x^2 u_m(x)$$

sunt adevărate.

Teorema 2.4.1. (Indrea, D. Adrian, [14]) Fie $(H_m^{(\alpha,\beta)})_{m \in \mathbb{N}}$ definit prin (2.4.1) și funcția continuă $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ derivabilă de s ori pe $[0, 1]$, având derivata de ordinul s continuă pe $[0, 1]$.

Pentru $s = 0$ avem

$$(2.4.15) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} H_m^{(\alpha,\beta)} f = f$$

uniform pe $J = \left[\frac{\alpha}{m_0 + \beta}, \frac{m_0 + \alpha}{m_0 + \beta} \right]$. Există $m^* = \max(m_0, m(0), m_1)$ astfel încât

$$(2.4.16) \quad |(H_m^{(\alpha,\beta)} f)(x) - f(x)| \leq M \cdot \frac{m_0 + \beta}{m\alpha} + \frac{13}{4} \omega\left(f; \frac{1}{\sqrt{m}}\right),$$

pentru orice $x \in \left[\frac{\alpha}{m_0 + \beta}, \frac{m_0 + \alpha}{m_0 + \beta} \right]$, $m \in \mathbb{N}$, $m \geq m^*$. În cele de mai sus

$$M = \sup_{x \in J} |f(x)|.$$

Pentru $s = 2$, avem

$$(2.4.17) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m \left((H_m^{(\alpha,\beta)} f)(x) - f(x) \right) = \frac{1-x}{x} f(x) + (1-x) f^{(1)}(x) + \frac{x(1-x)}{2} f^{(2)}(x).$$

2.5 O clasă specială de operatori de tip Stancu-King

Această secțiune conține rezultate publicate în *Acta Universitatis Apulensis*, No. 31 (2012), 249-256.

Se introduce o clasă particulară de operatori de tip Stancu, care au proprietatea că păstrează funcțiile test e_0 și e_1 ca și în cazul operatorului Bernstein. De asemenea, se obțin două teoreme de aproximare a erorii și două formule de tip Voronovskaja.

Definiția 2.5.1. Fie $f \in C([0, 1])$, $\beta \geq 0$ și $m_0 \in \mathbb{N}_0$ fixat, depinzând doar de β . Pentru orice $m \in \mathbb{N}$, $m \geq m_0$, se definește operatorul

$$(2.5.1) \quad (Q_m^\beta f)(x) = \frac{1}{m^m} \sum_{k=0}^m \binom{m}{k} ((m+\beta)x)^k (m-(m+\beta)x)^{m-k} f\left(\frac{k}{m+\beta}\right),$$

unde $x \in \left[0, \frac{m_0}{m_0+\beta}\right]$.

Remarca 2.5.1. Operatorii (Q_m^β) , $m \geq m_0$, sunt liniari și pozitivi. Pentru $\beta = 0$ în (2.5.1), se obțin operatorii Bernstein.

Teorema 2.5.1. (Indrea, D. Adrian, [15]) Fie $(Q_m^\beta)_{m \in \mathbb{N}}$ definit prin (2.5.1) și $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție derivabilă de s ori pe $[0, 1]$, având derivata de ordinul s continuă pe $[0, 1]$. Pentru $s = 0$, avem

$$(2.5.2) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} Q_m^\beta f = f$$

uniform pe $\left[0, \frac{m_0}{m_0+\beta}\right]$ și există $m^* = \max(m_0, m(0), m(2))$ astfel încât

$$(2.5.3) \quad |(Q_m^\beta f)(x) - f(x)| \leq \frac{9}{4} \omega\left(f; \frac{1}{\sqrt{m}}\right)$$

pentru orice $x \in \left[0, \frac{m_0}{m_0+\beta}\right]$, orice $m \in \mathbb{N}$, $m > m^*$.

Teorema 2.5.2. (Indrea, D. Adrian, [15]) Fie $(Q_m^\beta)_{m \in \mathbb{N}}$ definit prin (2.5.1) și $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție derivabilă de s ori pe $[0, 1]$, având derivata de ordinul s continuă pe $[0, 1]$.

(i) Pentru $s = 2$, avem

$$(2.5.4) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m((Q_m^\beta f)(x) - f(x)) = \frac{x(1-x)}{2} f^{(2)}(x)$$

uniform pe $\left[0, \frac{m_0}{m_0+\beta}\right]$ și există $m_1 = \max(m^*, m(4))$ astfel încât

$$(2.5.5) \quad m |(Q_m^\beta f)(x) - f(x)| \leq \frac{5}{8} M + \frac{39}{32} \omega\left(f^{(2)}, \frac{1}{\sqrt{m}}\right)$$

pentru orice $x \in \left[0, \frac{m_0}{m_0 + \beta}\right]$, $m \in \mathbb{N}$, $m > m^*$, unde $M = \max_{x \in [0,1]} |f^{(2)}(x)|$.

(ii) Pentru $s = 4$ avem

$$(2.5.6) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m^2 \left((Q_m^\beta f)(x) - f(x) - \frac{1}{2m} \left(-x + \frac{m}{m + \beta} x \right) f^{(2)}(x) - \frac{1}{6m^3} f^{(3)}(x) (T_{m,3} Q_m^\beta)(x) \right) = \frac{3}{24} (x(1-x))^2 f^{(4)}(x),$$

pentru orice $x \in \left[0, \frac{m_0}{m_0 + \beta}\right]$.

2.6 Două clase noi de operatori de tip Schurer-Stancu

Rezultatele acestei secțiuni se bazează pe lucrările [13, 17] apărute în *Acta Universitatis Apulensis*, 42 (2015), 1-8, respectiv în *Creative Mathematics and Informatics*, 24, (2015), No. 1, 61-67.

Se introduce o clasă de operatori de tip Schurer-Stancu. Acești operatori reproduc funcțiile test e_0 și e_1 . Se obțin două teoreme de aproximare a erorii și două formule de tip Voronovskaja.

Fie α număr real, $\alpha \geq 0$, $m_0 \in \mathbb{N}$ fixat.

Se impune condiția ca $m_0 \geq [\alpha] + 1$. Astfel avem $\frac{\alpha}{m_0} < 1$.

Fie $\mathbb{N}_1 = \{m \in \mathbb{N}_0 | m \geq m_0\}$.

Dacă $m \geq m_0$ atunci $\left[\frac{\alpha}{m_0}; 1\right] \subset \left[\frac{\alpha}{m}; 1\right]$.

Se consideră operatorii

$$(2.6.1) \quad (Q_m^{*\alpha} f)(x) = \frac{1}{m^m} \sum_{k=0}^m \binom{m}{k} (mx - \alpha)^k (m + \alpha - mx)^{m-k} f\left(\frac{k + \alpha}{m}\right)$$

pentru orice $f \in C([0, 1 + \alpha])$, $m \in \mathbb{N}_1$ și orice $x \in \left[\frac{\alpha}{m_0}; 1\right]$.

Remarca 2.6.1. (i) Operatorii $(Q_m^{*\alpha})_{m \geq m_0}$ sunt liniari și pozitivi.

(ii) Alegând $\alpha = 0$, in (2.6.1), se obțin operatorii Bernstein.

Teorema 2.6.1. (Indrea, D. Adrian, Indrea, A., [13]) Fie $Q_m^{*\alpha}$, $m \geq m_0$, definit prin (2.6.1). Dacă $f \in C([0, 1 + \alpha])$, atunci avem

$$(2.6.2) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} Q_m^{*\alpha} f = f$$

uniform pe $J = \left[\frac{\alpha}{m_0}; 1\right]$. Există $m^* = \max(m_0, m(0), m(2))$ astfel încât

$$(2.6.3) \quad |(Q_m^{*\alpha} f)(x) - f(x)| \leq \frac{13}{4} \omega\left(f; \frac{1}{\sqrt{m}}\right),$$

pentru orice $x \in \left[\frac{\alpha}{m_0}; 1\right]$, $m \in \mathbb{N}$, $m \geq m^*$.

Teorema 2.6.2. (Indrea, D. Adrian, Indrea, A., [13]) Fie $Q_m^{*\alpha}$, $m \geq m_0$, definit prin (2.6.1). Dacă $f : [0, 1 + \alpha] \rightarrow \mathbb{R}$ este de două ori derivabilă pe $[0, 1 + \alpha]$, având derivata de ordinul doi continuă pe $[0, 1 + \alpha]$, atunci avem

$$(2.6.4) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m((Q_m^{*\alpha} f)(x) - f(x)) = \frac{x(1-x)}{2} f^{(2)}(x)$$

uniform pe $\left[\frac{\alpha}{m_0}; 1\right]$ și există $m_1 = \max(m^*, m(4))$ astfel încât

$$(2.6.5) \quad m|(Q_m^{*\alpha} f)(x) - f(x) - \frac{f^{(2)}(x)}{2m^2} (T_{m,2} Q_m^{*\alpha})(x)| \leq \frac{39}{32} \omega\left(f^{(2)}; \frac{1}{\sqrt{m}}\right),$$

pentru orice $x \in \left[\frac{\alpha}{m_0}; 1\right]$, $m \in \mathbb{N}$, $m \geq m_1$.

Teorema 2.6.3. (Indrea, D. Adrian, Indrea, A., [13]) Fie $Q_m^{*\alpha}$, $m \geq m_0$, definit prin (2.6.1). Dacă $f : [0, 1 + \alpha] \rightarrow \mathbb{R}$ este de patru ori derivabilă pe $[0, 1 + \alpha]$, având derivata de ordinul patru continuă pe $[0, 1 + \alpha]$, atunci avem

$$(2.6.6) \quad \begin{aligned} \lim_{m \rightarrow \infty} m^2 \left((Q_m^{*\alpha} f)(x) - f(x) - \frac{x(1-x)}{2m} f^{(2)}(x) - \frac{(2\alpha+1)x^2}{3m} f^{(3)}(x) \right) \\ = \frac{\alpha(2x-1)}{2} f^{(2)}(x) + \frac{x(1-x)(1-2x)}{6} f^{(3)}(x) + \frac{x^2(1-x)^2}{8} f^{(4)}(x), \end{aligned}$$

pentru orice $x \in \left[\frac{\alpha}{m_0}; 1\right]$.

În continuare se introduce o clasă diferită de operatori de tip Schurer-Stancu cu proprietatea că păstrează funcțiile test e_0 și e_1 . Pentru acești operatori se obține o teoremă de aproximare a erorii și o formulă de tip Voronovskaja. Scopul principal este de a studia convergența iteratelor pentru această nouă clasă de operatori.

Fie $p \in \mathbb{N}$ fixat, $0 < \alpha + p < \beta$ și funcțiile $a_m, b_m : J \rightarrow \mathbb{R}$ astfel încât $a_m(x) \geq 0, b_m(x) \geq 0$ pentru orice $x \in J, m \in \mathbb{N}$. Fie $I = [0, 1 + p]$. J va fi precizat pe parcurs.

Se definește operatorul de forma

$$(2.6.7) \quad \left(S_{m,p}^{(\alpha,\beta)} f\right)(x) = \sum_{k=0}^{m+p} \binom{m+p}{k} a_m^k(x) b_m^{m+p-k}(x) f\left(\frac{k+\alpha}{m+\beta}\right),$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}, x \in J$ și $f \in E([0, 1 + p])$, unde $E([0, 1 + p])$ este un spațiu liniar de funcții cu valori reale definite pe $[0, 1 + p]$.

În ceea ce urmează, se impun condițiile

$$(2.6.8) \quad \left(S_{m,p}^{(\alpha,\beta)} e_0\right)(x) = 1, \quad m \in \mathbb{N}, \quad x \in J$$

și

$$(2.6.9) \quad \left(S_{m,p}^{(\alpha,\beta)} e_1\right)(x) = x, \quad m \in \mathbb{N}, \quad x \in J.$$

Rezultă

$$(2.6.10) \quad a_m(x) = \frac{(m+\beta)x - \alpha}{m+p}$$

și

$$(2.6.11) \quad b_m(x) = \frac{m+p - (m+\beta)x + \alpha}{m+p},$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}$ și $x \in J$.

Se consideră $m_0 \in \mathbb{N}$ fixat și $\mathbb{N}_1 = \{m \in \mathbb{N}_0 \mid m \geq m_0\}$.

Lema 2.6.1. (Indrea, D. Adrian, Indrea, A., Braica, P.I., [17]) *Fie $m \in \mathbb{N}_1$, atunci următoarele relații sunt echivalente*

- (i) $a_m(x) \geq 0$ and $b_m(x) \geq 0$;
- (ii) $x \in J$ and $J = \left[\frac{\alpha}{m_0+\beta}, \frac{m_0+p+\alpha}{m_0+\beta} \right]$.

Considerând relațiile (2.6.10) și (2.6.11), operatorul (2.6.7) devine

$$(2.6.12) \quad \begin{aligned} (S_{m,p}^{(\alpha,\beta)} f)(x) &= \frac{1}{(m+p)^{m+p}} \sum_{k=0}^{m+p} \binom{m+p}{k} ((m+\beta)x - \alpha)^k \\ &\quad \times (m+p - (m+\beta)x + \alpha)^{m+p-k} \cdot f\left(\frac{k+\alpha}{m+\beta}\right) \end{aligned}$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_1$, $x \in J$ și $f \in E([0, 1+p])$.

Remarca 2.6.2. *Dacă $x \in \left[\frac{\alpha}{m_0+\beta}, \frac{m_0+p+\alpha}{m_0+\beta} \right]$ și $m \in \mathbb{N}_1$, atunci operatorii $S_{m,p}^{(\alpha,\beta)}$ sunt liniari și pozitivi.*

Lema 2.6.2. (Indrea, D. Adrian, Indrea, A., Braica, P.I., [17]) *Fie $S_{m,p}^{(\alpha,\beta)}$ definit prin (2.6.12). Pentru $m \in \mathbb{N}_1$ și $x \in \left[\frac{\alpha}{m_0+\beta}, \frac{m_0+p+\alpha}{m_0+\beta} \right]$, următoarele identități*

$$(2.6.13) \quad (T_{m,0} S_{m,p}^{(\alpha,\beta)})(x) = 1,$$

$$(2.6.14) \quad (T_{m,1} S_{m,p}^{(\alpha,\beta)})(x) = 0,$$

$$(2.6.15) \quad (T_{m,2} S_{m,p}^{(\alpha,\beta)})(x) = m^2 \left((S_{m,p}^{(\alpha,\beta)} e_2)(x) - x^2 \right)$$

sunt adevărate.

Teorema 2.6.4. (Indrea, D. Adrian, Indrea, A., Braica, P.I., [17]) Fie $S_{m,p}^{(\alpha,\beta)}$ definit prin (2.6.12). Dacă $f : [0, 1 + p] \rightarrow \mathbb{R}$ este o funcție continuă pe $[0, 1]$, atunci avem

$$(2.6.16) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} S_{m,p}^{(\alpha,\beta)} f = f$$

uniform pe $J = \left[\frac{\alpha}{m_0+\beta}, \frac{m_0+p+\alpha}{m_0+\beta} \right]$ și există $m^* = \max(m_0, m(0))$ astfel încât

$$(2.6.17) \quad \left| (S_{m,p}^{(\alpha,\beta)} f)(x) - f(x) \right| \leq \frac{9 + 16\alpha^2 + 8\alpha}{4} \cdot \omega \left(f, \frac{1}{\sqrt{m}} \right),$$

pentru orice $x \in \left[\frac{\alpha}{m_0+\beta}, \frac{m_0+p+\alpha}{m_0+\beta} \right]$, $m \in \mathbb{N}$, $m \geq m^*$.

Teorema 2.6.5. (Indrea, D. Adrian, Indrea, A., Braica, P.I., [17]) Fie $S_{m,p}^{(\alpha,\beta)}$ definit prin (2.6.12). Dacă $f : [0, 1+p] \rightarrow \mathbb{R}$ este o funcție continuă pe $[0, 1]$ și de două ori derivabilă pe $[0, 1]$ având derivata de ordinul doi continuă pe $[0, 1]$, atunci avem

$$(2.6.18) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m \left((S_{m,p}^{(\alpha,\beta)} f)(x) - f(x) \right) = \frac{f^{(2)}(x)}{2} x(4\alpha + 1 - x).$$

Teorema 2.6.6. (Indrea, D. Adrian, Indrea, A., Braica, P.I., [17]) Fie $I = [c, d]$. Fie $S_{m,p}^{(\alpha,\beta)}$, $m \in \mathbb{N}_1$, definit prin (2.6.12) astfel încât $\varphi_{m,0}(c) = \varphi_{m,m+p}(d) = 1$. Dacă $f \in C([c, d])$, atunci pentru șirul de iterate $\left((S_{m,p}^{(\alpha,\beta)})^n \right)_{n \geq 1}$ are loc

$$(2.6.19) \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \left((S_{m,p}^{(\alpha,\beta)})^n f \right)(x) = f(c) + \frac{f(d) - f(c)}{d - c} (x - c),$$

uniform pe $[c, d]$, unde $c = \frac{\alpha}{m+\beta}$, $d = \frac{m+p+\alpha}{m+\beta}$.

Capitolul 3

Operatori Baskakov de tip King

3.1 Operatorii Baskakov

În această secțiune sunt prezentați operatorii Baskakov originali și proprietățile acestora.

3.2 Studiul unui proces general de aproximare de tip Baskakov

Rezultatele incluse în această secțiune au fost publicate în *Miskolc Mathematical Notes*, 2 (2014), No. 2, 497-508.

În această secțiune se construiește o clasă generală de operatori liniari și pozitivi care generalizează operatorii Baskakov. Pentru acești operatori se studiază convergența lor și se dă o formulă de tip Vornovskaja.

Fie $m_0 \in \mathbb{N}$ dat și $\mathbb{N}_1 = \{m \in \mathbb{N} \mid m \geq m_0\}$. Se consideră funcțiile

$\alpha_m : J \longrightarrow \mathbb{R}$ și $\beta_m : J \longrightarrow \mathbb{R}$ astfel încât

$$\begin{aligned}\alpha_m(x) &> 0, \\ \beta_m(x) &> 0, \\ \beta_m(x) - \alpha_m(x) &> 0,\end{aligned}$$

pentru orice $x \in J$ și orice $m \in \mathbb{N}_1$, J va fi precizat ulterior, pentru fiecare caz tratat.

Se definește operatorul de forma

$$(3.2.1) \quad (P_m f)(x) = \sum_{k=0}^{\infty} \binom{m+k-1}{k} \alpha_m^k(x) \beta_m^{-m-k}(x) f\left(\frac{k}{m}\right),$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_1$, $x \in J$ și $f \in E([0, +\infty))$, unde $E([0, \infty))$ este un spațiu liniar de funcții reale definite pe $[0, \infty)$, pentru care operatorii P_m sunt bine definiți.

Se impun condițiile

$$(3.2.2) \quad (P_m e_0)(x) = 1 + u_m(x),$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_1$ și orice $x \in J$, unde $u_m : J \longrightarrow \mathbb{R}$, $u_m(x) > -1$ și

$$(3.2.3) \quad (P_m e_1)(x) = x + v_m(x),$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_1$ și orice $x \in J$, unde $v_m : J \longrightarrow \mathbb{R}$, $v_m(x) > -x$.

Rezultă

$$(3.2.4) \quad \alpha_m(x) = \frac{x + v_m(x)}{1 + u_m(x)} (1 + u_m(x))^{-\frac{1}{m}}$$

și

$$(3.2.5) \quad \beta_m(x) = \left(1 + \frac{x + v_m(x)}{1 + u_m(x)}\right) (1 + u_m(x))^{-\frac{1}{m}},$$

$m \in \mathbb{N}_1, x \in J$.

Considerând (3.2.4) și (3.2.5), operatorul (3.2.1) devine

$$(3.2.6) \quad (P_m f)(x) = (1 + u_m(x)) \sum_{k=0}^{\infty} \binom{m+k-1}{k} \left(\frac{x+v_m(x)}{1+u_m(x)} \right)^k \times \left(1 + \frac{x+v_m(x)}{1+u_m(x)} \right)^{-m-k} f\left(\frac{k}{m}\right),$$

$m \in \mathbb{N}_1, x \in J, f \in E([0, +\infty))$.

Presupunem că există șriul $\left(a_m(x)\right)_{m \in \mathbb{N}_1}, \left(b_m(x)\right)_{m \in \mathbb{N}_1}$, astfel încât

$$(3.2.7) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} a_m(x) = \lim_{m \rightarrow \infty} b_m(x) = 0,$$

$$(3.2.8) \quad |u_m(x)| \leq a_m(x),$$

$$(3.2.9) \quad |v_m(x)| \leq b_m(x),$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_1$ și orice $x \in K = I \cap J$, K interval compact.

Notăm

$$(3.2.10) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m(v_m(x) - xu_m(x)) = l(x)$$

și presupunem că $l : J \rightarrow \mathbb{R}$ este o funcție mărginită pe K .

Folosind (3.2.7)-(3.2.9), dacă

$$\lim_{m \rightarrow \infty} u_m(x) = \lim_{m \rightarrow \infty} v_m(x) = 0, x \in K,$$

atunci obținem

$$\lim_{m \rightarrow \infty} m(v_m(x) - xu_m(x))^2 = 0.$$

Aceasta implică faptul că există $m_1 \in \mathbb{N}$ astfel încât

$$(3.2.11) \quad m(v_m(x) - xu_m(x))^2 \leq 1, m \in \mathbb{N}_1, m \geq m_1, x \in K.$$

Notăm

$$M_1(K) = \sup_{\substack{m \in \mathbb{N}_1 \\ x \in K}} a_m(x), \quad M_2(K) = \sup_{\substack{m \in \mathbb{N}_1, \\ x \in K}} b_m(x)$$

și fie $\mathbb{N}_2 = \{m \in \mathbb{N} \mid m \geq \max(m_0, m_1)\}$.

Teorema 3.2.1. (Indrea, D. Adrian, Pop, O. T., [16]) *Fie operatorii P_m , $m \geq m_0$, definiți prin (3.2.6). Dacă $f \in C_2([0, +\infty))$, atunci*

$$(3.2.12) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} P_m f = f$$

uniform pe K .

Există $m(0) \in \mathbb{N}$, $m(0)$ depinzând de K , astfel încât următoarele inegalități au loc

$$(3.2.13) \quad |(P_m f)(x) - (1 + u_m(x))f(x)| \leq (k_0 + k_2)\omega\left(f; \frac{1}{\sqrt{m}}\right),$$

$$(3.2.14) \quad |(P_m f)(x) - f(x)| \leq |u_m(x)| \cdot |f(x)| + (k_0 + k_2)\omega\left(f; \frac{1}{\sqrt{m}}\right)$$

și

$$(3.2.15) \quad |(P_m f)(x) - f(x)| \leq a_m(x)M + (k_0 + k_2)\omega\left(f; \frac{1}{\sqrt{m}}\right)$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_2$, $m \geq m(0)$ și $x \in K$, unde

$$M = \sup\{|f(x)| \mid x \in K\}.$$

Teorema 3.2.2. (Indrea, D. Adrian, Pop, O. T., [16]) *Fie operatorii P_m , $m \geq m_0$, definiți prin (3.2.6). Dacă $f \in C_2([0, +\infty))$, f este de două*

ori derivabilă pe K și $f^{(2)}$ este continuă pe K , atunci următoarea relație este adevărată

(3.2.16)

$$\lim_{m \rightarrow \infty} m((P_m f)(x) - (1 + u_m(x))f(x)) = l(x)f^{(1)}(x) + \frac{x(1+x)}{2}f^{(2)}(x)$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_1$, $x \in K$.

3.3 Clase de operatori de tip Baskakov

A. Prima clasă

Se consideră $K = [a, b]$, unde $a > 0$. În acest caz $J = [0, +\infty)$ și $m_0 = 1$, $\mathbb{N}_1 = \mathbb{N}$. Dacă operatorii, P_m , $m \in \mathbb{N}$, reproduc e_0 și e_1 , avem

$$P_m e_0 = e_0 \text{ și } P_m e_1 = e_1,$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}$. Considerând (3.2.2) și (3.2.3), rezultă că

$$u_m(x) = v_m(x) = 0 \text{ și } l(x) = 0$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}$ și orice $x \in [0, +\infty)$.

În acest caz, se obține din nou operatorul clasic Baskakov. Astfel

$$a_m(x) = b_m(x) = 0,$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}$, $x \in [a, b]$, $k_0 = 1$ și $k_2 = b(1 + b) + 2$.

Teorema 3.3.1. (Indrea, D. Adrian, Pop, O. T., [16]) *Fie operatorii P_m , $m \geq m_0$, definiți prin (3.2.6). Dacă $f \in C_2([0, +\infty))$, atunci*

$$(3.3.1) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} P_m f = f$$

uniform pe un interval compact $[a, b] \subset \mathbb{R}_+$ și există $m(0) \in \mathbb{N}$, $m(0)$ depinzând de $K = [a, b]$ astfel încât

$$(3.3.2) \quad |(P_m f)(x) - f(x)| \leq (3 + b + b^2) \omega \left(f; \frac{1}{\sqrt{m}} \right),$$

$m \in \mathbb{N}_2, m \geq m(0), x \in [a, b]$.

Teorema 3.3.2. (Indrea, D. Adrian, Pop, O. T., [16]) *Fie operatorii P_m , $m \geq m_0$, definiți prin (3.2.6). Dacă $f \in C_2([0, +\infty))$, f este de două ori derivabilă pe $[a, b]$ și $f^{(2)}$ este continuă pe $[a, b]$, atunci are loc următoarea identitate*

$$(3.3.3) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m((P_m f)(x) - f(x)) = \frac{x(1+x)}{2} f^{(2)}(x), \quad x \in [a, b].$$

B. A doua clasă

Pentru al doilea tip de operatori se consideră $J = [0, +\infty)$, $m_0 = 1$, $\mathbb{N}_1 = \mathbb{N}$. Deoarece $P_m e_0 = e_0$ și $P_m e_2 = e_2$ pentru orice $m \in \mathbb{N}$, luând în considerare relația (3.2.2), rezultă $u_m(x) = 0$ și

$$(3.3.4) \quad (m+1)(x + v_m(x))^2 + (x + v_m(x)) - mx^2 = 0$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}$ și orice $x \in [0, +\infty)$.

Din relația (3.3.4) se obține $v_m(x) = \frac{\sqrt{4m(m+1)x^2 + 1} - 1}{2(m+1)} - x$, iar operatorii (3.2.6) devin

$$(3.3.5) \quad (P_m f)(x) = \sum_{k=0}^{\infty} \binom{m+k-1}{k} \left(\frac{\sqrt{4m(m+1)x^2 + 1} - 1}{2(m+1)} \right)^k \times \left(1 + \frac{\sqrt{4m(m+1)x^2 + 1} - 1}{2(m+1)} \right)^{-m-k} f \left(\frac{k}{m} \right),$$

$m \in \mathbb{N}$, $x \in [0, +\infty)$, $f \in C_2([0, +\infty))$.

Lema 3.3.1. (Indrea, D. Adrian, Pop, O. T., [16]) *Următoarele relații sunt adevărate*

$$(3.3.6) \quad v_m(x) \leq \frac{\sqrt{4m(m+1)a^2+1}-1}{2(m+1)} - a, \quad m \in \mathbb{N}, \quad x \in K = [a, b],$$

$$(3.3.7) \quad \frac{\sqrt{4m(m+1)a^2+1}-1}{2(m+1)} - a \leq \sqrt{\frac{1}{2}a^2 + \frac{1}{16}} - a, \quad m \in \mathbb{N}.$$

Lema 3.3.2. (Indrea, D. Adrian, Pop, O. T., [16]) *Are loc următoarea relație*

$$(3.3.8) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} mv_m(x) = -\frac{1+x}{2},$$

unde $x \in K$.

Teorema 3.3.3. (Indrea, D. Adrian, Pop, O. T., [16]) *Fie operatorii P_m , $m \geq m_0$, definiți prin (3.3.5). Pentru orice $f \in C_2([0, +\infty))$ rezultă*

$$(3.3.9) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} P_m f = f$$

uniform pe intervalul compact $[a, b]$ și există $m(0) \in \mathbb{N}$, $m(0)$ depinzând de b , astfel încât

$$(3.3.10) \quad |(P_m f)(x) - f(x)| \leq (3 + b(1+b)) \omega\left(f; \frac{1}{\sqrt{m}}\right), \quad m \in \mathbb{N}_2, \quad m \geq m(0), \quad x \in [a, b].$$

Teorema 3.3.4. (Indrea, D. Adrian, Pop, O. T., [16]) *Fie operatorii P_m , $m \geq m_0$, definiți prin (3.3.5). Dacă $f \in C_2([0, +\infty))$, $x \in [a, b]$, f este de două ori derivabilă pe $[a, b]$ și $f^{(2)}$ este continuă pe $[a, b]$ atunci*

$$(3.3.11) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m((P_m f)(x) - f(x)) = -\frac{1+x}{2} f^{(1)}(x) + \frac{x(1+x)}{2} f^{(2)}(x).$$

C. A treia clasă

Pentru ultimul caz se consideră $m_0 \in \mathbb{N}$, $m_0 \geq 2$ un număr fixat și $J = [(m_0 - 1)^{-1}, +\infty)$. Dacă $P_m e_1 = e_1$, atunci $v_m(x) = 0$, pentru orice $x \in [(m_0 - 1)^{-1}, +\infty)$.

Din $P_m e_1 = e_1$ și $P_m e_2 = e_2$, se obține

$$\frac{m+1}{m} \cdot \frac{x^2}{1+u_m(x)} + \frac{x}{m} = x^2, \quad m \in \mathbb{N}_1$$

și

$$(3.3.12) \quad u_m(x) = \frac{x+1}{mx-1}, \quad m \in \mathbb{N}_1, \quad x \in [(m_0 - 1)^{-1}, +\infty).$$

Operatorii din relația (3.2.6) devin

$$(3.3.13) \quad (P_m f)(x) = \frac{(m+1)x}{mx-1} \sum_{k=0}^{\infty} \binom{m+k-1}{k} \left(\frac{mx-1}{m+1}\right)^k \left(1 + \frac{x-1}{m+1}\right)^{-m-k} f\left(\frac{k}{m}\right)$$

pentru $m \in \mathbb{N}_1$, $x \in [(m_0 - 1)^{-1}, +\infty)$ și $f \in C_2([0, +\infty))$.

În concordanță cu relațiile (3.2.7), (3.2.9) și (3.2.10), avem

$$b_m(x) = 0, \quad l(x) = -1 - x,$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_1$, $x \in [(m_0 - 1)^{-1}, +\infty)$. De asemenea, se obține

$$u_m(x) \leq \frac{m_0}{m - m_0 + 1} = a_m(x)$$

pentru orice $x \in [(m_0 - 1)^{-1}, b]$ și $M_2([(m_0 - 1)^{-1}, b]) = 0$. În consecință,

$$k_0 = 1 + m_0, \quad k_2 = b(1+b) + 2 \quad \text{and} \quad M_1([(m_0 - 1)^{-1}, b]) = m_0.$$

Teorema 3.3.5. (Indrea, D. Adrian, Pop, O. T., [16]) *Fie P_m , $m \geq m_0$, definit prin (3.3.13). Pentru orice $f \in C_2([0, +\infty))$ rezultă*

$$(3.3.14) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} P_m f = f$$

uniform pe intervalul compact $[(m_0 - 1)^{-1}, b]$ și există $m(0) \in \mathbb{N}$ depinzând de b , astfel încât

$$(3.3.15) \quad \begin{aligned} |(P_m f)(x) - f(x)| &\leq \frac{m_0}{m - m_0 + 1} M \left([(m_0 - 1)^{-1}, b] \right) \\ &\quad + (3 + m_0 + b(1 + b)) \omega \left(f; \frac{1}{\sqrt{m}} \right) \end{aligned}$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_2$, $m \geq m(0)$ și $x \in [(m_0 - 1)^{-1}, b]$. În cele de mai sus $M([(m_0 - 1)^{-1}, b]) = \sup \{|f(x)| \mid x \in [(m_0 - 1)^{-1}, b]\}$.

Teorema 3.3.6. (Indrea, D. Adrian, Pop, O. T., [16]) Fie P_m , $m \geq m_0$, definit prin (3.3.13). Dacă $f \in C_2([0, +\infty))$, $x \in [(m_0 - 1)^{-1}, b]$, f este de două ori derivabilă pe $[(m_0 - 1)^{-1}, b]$ și $f^{(2)}$ este continuă pe $[(m_0 - 1)^{-1}, b]$, atunci

$$(3.3.16) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m((P_m f)(x) - f(x)) = \frac{1+x}{x} f(x) - (1+x) f^{(1)}(x) + \frac{x(1+x)}{2} f^{(2)}(x).$$

Capitolul 4

Operatori Durrmeyer de tip King

4.1 Operatorii Durrmeyer

În această secțiune este prezentat operatorul Durrmeyer și proprietățile lui.

4.2 Clase de operatori de tip Durrmeyer-King

Rezultatele principale ale acestei secțiuni se bazează pe [20], publicată în *Annals of the University of Craiova*, Math. Comp. Sci. Ser. 39 (2012), No. 2, 288-298.

Sunt obținute trei clase de operatori liniari și pozitivi care păstrează exact două funcții din mulțimea $\{e_0, e_1, e_2\}$. Pentru fiecare clasă de operatori, sunt stabilite rezultate privind convergența uniformă, estimarea erorii cu ajutorul

modulului de continuitate de speța întâi și formule de tip Voronovskaja.

Pornind de la ideea construcției operatorilor Durrmeyer, se consideră operatorii generali de următoarea formă

$$(4.2.1) \quad (Q_m f)(x) = (m+1) \sum_{k=0}^m \binom{m}{k} (\alpha_m(x))^k (\beta_m(x))^{m-k} \int_0^1 p_{m,k}(t) f(t) dt,$$

unde $x \in J$, $m \in \mathbb{N}_1$ și $f \in L_1([0, 1])$.

Remarca 4.2.1. *Operatorii Q_m , $m \in \mathbb{N}_1$ sunt liniari și pozitivi.*

A. Prima clasă

În cele ce urmează se construiește un șir de operatori de tip Durrmeyer definiți ca și în relația (4.2.1), care păstrează funcțiile test e_0 și e_1 .

Se impun condițiile $(Q_m e_0)(x) = e_0(x)$ și $(Q_m e_1)(x) = e_1(x)$; se obține

$$(4.2.2) \quad \alpha_m(x) = \frac{(m+2)x - 1}{m},$$

$$(4.2.3) \quad \beta_m(x) = \frac{m+1 - (m+2)x}{m},$$

pentru orice $x \in J$ și $m \in \mathbb{N}_1$.

Lema 4.2.1. (Pop, O. T., **Indrea, D. Adrian**, Braica, P.I., [20]) *Are loc următoarea incluziune*

$$(4.2.4) \quad \left[\frac{1}{m_0+2}, \frac{m_0+1}{m_0+2} \right] \subset \left[\frac{1}{m+2}, \frac{m+1}{m+2} \right]$$

pentru orice $m \in \mathbb{N}_1$.

Remarca 4.2.2. *Vom considera $J = \left[\frac{1}{m_0+2}, \frac{m_0+1}{m_0+2} \right]$. Astfel, pentru α_m, β_m definite în (4.2.2) și (4.2.3) avem $\alpha_m(x) \geq 0$ și $\beta_m(x) \geq 0$, pentru orice $x \in J$ și $m \in \mathbb{N}_1$.*

Luând în considerare remarca anterioară, se construiește șirul de operatori Durrmeyer $(Q_{1,m})_{m \geq m_0}$. Dacă $m \in \mathbb{N}_1$, definim operatorul

$$(4.2.5) \quad \begin{aligned} (Q_{1,m}f)(x) &= \frac{m+1}{m^m} \sum_{k=0}^m \binom{m}{k} ((m+2)x-1)^k \\ &\quad \times (m+1-(m+2)x)^{m-k} \int_0^1 p_{m,k}(t) f(t) dt, \end{aligned}$$

pentru orice $x \in \left[\frac{1}{m_0+2}, \frac{m_0+1}{m_0+2}\right]$, $f \in L_1([0, 1])$.

Teorema 4.2.1. (Pop, O. T., **Indrea, D. Adrian**, Braica, P.I., [20]) *Fie $Q_{1,m}$, $m \geq m_0$, definit prin (4.2.5). Dacă $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ este o funcție continuă pe $[0, 1]$, atunci*

$$(4.2.6) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} Q_{1,m}f = f$$

uniform pe J și există $m(0) \in \mathbb{N}$ astfel încât

$$(4.2.7) \quad |(Q_{1,m}f)(x) - f(x)| \leq \frac{5}{2} \omega \left(f; \frac{1}{\sqrt{m}} \right)$$

pentru orice $x \in J$ și $m \in \mathbb{N}_1$, $m \geq m(0)$.

Teorema 4.2.2. (Pop, O. T., **Indrea, D. Adrian**, Braica, P.I., [20]) *Fie $Q_{1,m}$, $m \geq m_0$, definit prin (4.2.5). Dacă $f \in C([0, 1])$, $x \in J$, f derivabilă de două ori pe $[0, 1]$ și $f^{(2)}$ este continuă pe $[0, 1]$, atunci*

$$(4.2.8) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m((Q_{1,m}f)(x) - f(x)) = x(1-x)f^{(2)}(x),$$

pentru orice $x \in J$.

B. A doua clasă

Se construiește un șir de operatori Durrmeyer care reproduc funcțiile test e_0 și e_2 .

Se impun condițiile $(Q_m e_0)(x) = e_0(x)$ și $(Q_m e_2)(x) = e_2(x)$; se obține

$$(4.2.9) \quad \begin{aligned} \alpha_m(x) &= \frac{-2m + \sqrt{\delta_m(x)}}{m(m-1)}, \\ \beta_m(x) &= \frac{m^2 + m - \sqrt{\delta_m(x)}}{m(m-1)}, \end{aligned}$$

unde

$$(4.2.10) \quad \delta_m(x) = m(2m + 2 + (m-1)(m+2)(m+3)x^2),$$

pentru $x \in J$ și $m \in \mathbb{N}_1$.

Lema 4.2.2. (Pop, O. T., **Indrea, D. Adrian**, Braica, P.I., [20]) *Fie $m \in \mathbb{N}_1$. Atunci $\beta_m(x) \geq 0$ pentru $x \geq 0$ dacă și numai dacă*

$$(4.2.11) \quad 0 \leq x \leq \sqrt{\frac{m+1}{m+3}}.$$

Remarca 4.2.3. *În continuare se consideră $J = \left[\sqrt{\frac{2}{(m_0+2)(m_0+3)}}, \sqrt{\frac{m_0+1}{m_0+3}} \right]$. Astfel, pentru α_m, β_m definite de relația (4.2.9) avem $\alpha_m(x) \geq 0$ și $\beta_m(x) \geq 0$, pentru orice $x \in J$ și $m \in \mathbb{N}_1$.*

Dacă $m \in \mathbb{N}_1$ și $f \in L_1([0, 1])$, se definește operatorul

$$(4.2.12) \quad \begin{aligned} (Q_{2,m}f)(x) &= \frac{m+1}{(m(m-1))^m} \sum_{k=0}^m \binom{m}{k} \left(-2m + \sqrt{\delta_m(x)}\right)^k \\ &\quad \times \left(m^2 + m - \sqrt{\delta_m(x)}\right)^{m-k} \cdot \int_0^1 p_{m,k}(t) f(t) dt \end{aligned}$$

pentru orice $x \in J$.

Teorema 4.2.3. (Pop, O. T., **Indrea, D. Adrian**, Braica, P.I., [20]) *Fie $Q_{2,m}$, $m \geq m_0$, definit prin (4.2.12).*

(i) Fie $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție continuă pe $[0, 1]$. Atunci

$$(4.2.13) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} Q_{2,m}f = f$$

uniform pe J și există $m(0) \in \mathbb{N}$ astfel încât

$$(4.2.14) \quad |(Q_{2,m}f)(x) - f(x)| \leq \frac{5}{2}\omega\left(f; \frac{1}{\sqrt{m}}\right)$$

pentru orice $x \in J$ și $m \in \mathbb{N}_1, m \geq m(0)$.

(ii) Dacă $f \in C([0, 1]), x \in J$, f este de două ori derivabilă pe $[0, 1]$ și $f^{(2)}$ este continuă pe $[0, 1]$, atunci

$$(4.2.15) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m((Q_{2,m}f)(x) - f(x)) = (x-1)f^{(1)}(x) + x(1-x)f^{(2)}(x).$$

C. A treia clasă

În final se construiește un șir de operatori Durrmeyer definit prin (4.2.1) care păstrează funcțiile test e_1 și e_2 .

Se impun condițiile

$$(Q_m e_1)(x) = e_1(x)$$

și

$$(Q_m e_2)(x) = e_2(x).$$

Alegem $t_m(x) = \alpha_m(x) + \beta_m(x)$, se obține

$$(4.2.16) \quad \alpha_m(x) = \frac{(m+2)}{m} \frac{x}{t_m^{m-1}(x)} - \frac{1}{m} t_m^m(x), \beta_m(x) = t_m(x) - \alpha_m(x)$$

și următoarea ecuație în $t_m^m(x)$

$$(4.2.17) \quad (m+1)t_m^{2m}(x) + (m(m+3)(m+2)x^2 - 2(m+1)(m+2)x)t_m^m(x) + (1-m)(m+2)^2x^2 = 0.$$

Pentru această ecuație avem

$$(4.2.18) \quad \Delta_m = (m+2)^2 mx^2(8(m+1) - 4(m+1)(m+3)x + m(m+3)^2 x^2) \geq 0,$$

pentru orice $x \in J$ și $m \in \mathbb{N}_1$.

Fixăm $\delta_m(x) = m(8(m+1) - 4(m+1)(m+3)x + m(m+3)^2 x^2)$, pentru orice $x \in J$ și $m \in \mathbb{N}_1$.

Deoarece $m \geq 2$, avem

$$(4.2.19) \quad (1-m)(m+2)^2 x^2 \leq 0$$

și astfel ecuația (4.2.17) are exact o soluție pozitivă

$$(4.2.20) \quad t_m^m(x) = \frac{(m+2)x(2(m+1) - m(m+3)x + \sqrt{\delta_m})}{2(m+1)}.$$

Remarca 4.2.4. *Fixăm*

$$(4.2.21) \quad J = \left[\frac{2}{m_0+3}, \frac{m_0+2}{m_0+3} \right] \subset \left[\frac{2}{m+3}, \frac{m+2}{m+3} \right] \subset [0, 1].$$

Dacă $m \in \mathbb{N}_1$ și $f \in L_1([0, 1])$ se definește operatorul

$$(4.2.22) \quad (Q_{3,m}f)(x) = (m+1) \sum_{k=0}^m \binom{m}{k} (\alpha_m(x))^k (\beta_m(x))^{m-k} \int_0^1 p_{m,k}(t) f(t) dt,$$

unde $\alpha_m(x)$ și $\beta_m(x)$ sunt date de relațiile (4.2.16), pentru orice

$$x \in J = \left[\frac{2}{m_0+3}, \frac{m_0+2}{m_0+3} \right].$$

Teorema 4.2.4. (Pop, O. T., Indrea, D. Adrian, Braica, P.I., [20]) *Fie operatorii $Q_{3,m}$, $m \in \mathbb{N}$, definiți prin (4.2.22). Dacă $f \in C([0, 1])$, atunci*

$$(4.2.23) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} (Q_{3,m}f)(x) = f(x)$$

uniform pe J și există $m(0) \in \mathbb{N}$ astfel încât

$$(4.2.24) \quad |(Q_{3,m}f)(x) - f(x)| \leq \frac{7}{2}\omega\left(f; \frac{1}{\sqrt{m}}\right),$$

pentru orice $x \in J$ și $m \in \mathbb{N}_1, m \geq m(0)$.

Teorema 4.2.5. (Pop, O. T., **Indrea, D. Adrian**, Braica, P.I., [20]) *Fie operatorii $Q_{3,m}, m \in \mathbb{N}$, definiți prin (4.2.22). Dacă $f \in C([0, 1]), x \in J$, f este de două ori derivabilă pe $[0, 1]$ și $f^{(2)}$ este continuă pe $[0, 1]$, atunci*

$$(4.2.25) \quad \lim_{m \rightarrow \infty} m((Q_{3,m}f)(x) - f(x)) = \frac{2(1-x)}{x}f(x) + 2(x-1)f^{(1)}(x) + x(x-1)f^{(2)}(x).$$

Bibliografie selectivă

- [1] Agratini, O., *Approximation by linear operators*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2000 (in Romanian).
- [2] Agratini, O., Rus, I.A., *Iterates of a class of discrete linear operators via contraction principle*, Comment. Math. Univ. Carolin., 44 (2003), 555-563.
- [3] Altomare, F., Campiti, M., *Korovkin Type Approximation Theory and its Applications*, Walter de Gruyter Studies in Math., Vol. 17, de Gruyter & Co., Berlin, 1994.
- [4] Baskakov, V., *An example of sequence of linear positive operators in the space of continuous functions*, Dokl. Akad. Nouk. SSSR, 113 (1957), 249-251.
- [5] Bărbosu, D., *Polynomial Approximation by Means of Schurer-Stancu type operators*, Ed. Univ. de Nord Baia Mare, 2006.
- [6] Bernstein, S.N., *Démonstration du théorème de Weierstrass fondée sur la calcul de probabilités*, Comm. Kharkov Math. Soc., 13 (1912), 1-2.

- [7] Birou, M.M., *A Bernstein-Durrmeyer operator which preserves e_0 and e_j* , Applied Mathematics and Computation, 250 (2015) 1-11.
- [8] Braica, P. I., Pişcoran, L.I., **Indrea, D. Adrian**, *Graphical lectures of some King type operators*, Acta Univ. Apulensis, No. 34 (2013), 163-171.
- [9] Braica, P.I., Pop, O.T., **Indrea, D. Adrian**, *About a King-type operator*, Appl. Math. Inf. Sci, No. 6 (1) (2012), 191-197.
- [10] Coman, Gh., Chiorean, I., Cătinaş, T., *Numerical Analysis, An Advanced Course*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2007.
- [11] Durrmeyer, J.L., *Une formule d'inversion de la transformée de Laplace: Application à la théorie des moments*, Thèse de 3 cycle, Faculté des Sciences de l' Université de Paris, 1967.
- [12] Gavrea, I., Ivan, M., *The Iterates of Positive Linear Operators Preserving Constants*, Appl. Math. Letters, Vol. 24 (2011), No. 12, 2068-2071.
- [13] **Indrea, D. Adrian**, *A particular class of linear and positive Stancu-type operators*, Acta Univ. Apulensis, 31 (2012), 249-256.
- [14] **Indrea, D. Adrian**, *On an operator of Stancu-type with fixed points e_1 and e_2* , Acta Math. Univ. Comenianae, 84 (2015), 1, 123-131.
- [15] **Indrea, D. Adrian**, *Indrea, A., About a class of linear and positive Stancu-type operators*, Acta Univ. Apulensis, 42, (2015), 1-8.
- [16] **Indrea, D. Adrian**, Pop, O.T., *Some general Baskakov type operators*, Miskolc Math. Notes, 2 (2014), No. 2, 497-508.

- [17] **Indrea, D. Adrian**, Indrea, A., Braica, P.I., *Note on a Schurer-Stancu-type operator*, Creative Mathematics and Informatics, 24 (2015), No. 1, 61 - 67.
- [18] King, J.P., *Positive linear operators which preserve x^2* , Acta. Math. Hungar., 99 (2003), 203-208.
- [19] Mamedov, R.G., *On the order of approximation functions by sequences of linear positive operators*, Dokl. Akad. Nouk. SSSR, 128 (1959), 674-676 (in Russian).
- [20] Pop, O.T., **Indrea, D. Adrian**, Braica, P.I., *Durrmeyer operators of King-type*, Annals of the University of Craiova, Math. Comp. Sci. Ser. 39 (2012), No. 2, 288-298.
- [21] Schurer, F., *Linear positive operators in approximation theory*, Math. Inst. Techn. Univ. Delft Report, 1962.
- [22] Shisha, O., Mond, B., *The degree of convergence of linear positive operators*, Proc. Nat. Acad. Sci. U.S.A., 60 (1968), 1196-1200.
- [23] Stancu, D.D., *Asupra unei generalizări a polinoamelor lui Bernstein*, Studia Universitatis Babeş-Bolyai, 14 (1969), 2, 31-45.
- [24] Stancu, D.D., Coman, Gh., Agratini, O., Trâmbiţaş, R., *Numerical Analysis and Approximation Theory*, 1, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2001 (in Romanian).
- [25] Tarabie, S., *On Jain-Beta Linear Operators*, Appl. Math. Inf. Sci., 6 (2012), No. 2, 213-216.